

Havayolu Yolcularına İptal Hallerinde Tanınan Tazminat Hakkı Bazı Gecikme Halleri İçin de Tanındı.

I. Giriş

Havayolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik'te (SHY-YOLCU) ("Yönetmelik") değişiklikler öngören Havayolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik ("Değişiklik Yönetmeliği") 10.12.2024 tarihli 32748 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Değişiklik Yönetmeliği'nde havayolu işletmelerinin, uçağa binışı veya uçağının varışı geciken yolculara ödeyecekleri tazminat tutarlarında yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Yönetmelik'in ilgili değişikliklerin işlendiği son metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

II. Yönetmelikte Yapılan Değişiklikler

1. Yönetmeliğin Yasal Dayanağı Değiştirildi.

Yönetmelik'in **Dayanak** başlıklı 3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinin önceki hâli "10/11/2005 tarihli 5431 Sivil Havaacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine dayanılarak," idi.

Söz konusu 5431 sayılı Kanun'un neredeyse tamamı **703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ("KHK")** ile yürürlükten kaldırıldığı için oluşan dayanak mevzuat boşluğu; Değişiklik Yönetmeliği'nin 1. maddesi uyarınca bahse konu (a) bendi, "**4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (7) numaralı alt bendine dayanılarak**" ifadesiyle değiştirilmiş böylelikle KHK sebebiyle oluşan yasal dayanak boşluğu doldurulmuştur.

2. Teknik ve Operasyonel Nedenlerle 3 Saati Aşan Gecikmelerde Yolculara Tazminat Hakkı Tanındı.

Değişiklik Yönetmeliği'nin 2. maddesi ile Yönetmelik'in 7. maddesine 3. fıkra olarak yeni bir fıkra eklenmiştir. Eklenen fıkra ile 8. maddeye yapılan açık atıf uyarınca; **teknik ve operasyonel sebepler doğrultusunda** uçuşları tehir edilen yolcuların son varış noktalarına 3 saat veya daha geç sürede ulaştırıldıkları durumda havayolu işletmesinin, ilgili yolculara karşı Yönetmelik'in 8 ve 9. maddelerinde belirtilen yükümlülüklerini derhal yerine getirmek zorunda olduğu düzenlenmiş böylelikle 3 saat üstü gecikmelerde yolculara tazminat hakkı tanınmıştır.

Yönetmelik Değişikliği ile gecikmeler için de geçerli hale getirilen tazminat yükümlülüğü **iç hatlar** yolcuları için 100 Avro, **dış hatlar** yolcuları için ise;

- ✓ 1500 km'lik (1500 dâhil) uçuşlar için 250,- Avro,
- ✓ 1500 ila 3500 km arası uçuşlar için 400,- Avro,
- ✓ 3500 km'den daha uzun uçuşlar için 600,- Avro'dur.

Bu kapsamda ayrıca 8. maddenin 4. ve 5. fıkralarında tazminata esas mesafelerin nasıl hesaplanacağı ve tazminatın ne şekilde ödenebileceği; 3. fıkrasında bazı hallerde anılan tazminat tutarlarında %50 oranında indirim yapılacağı hususlarının düzenlendiğini belirtmek gerekir. Atıf yapılan 9. maddede ise ücret iadesi, ücretsiz uçuş hakkı ve güzergah değişikliği hakları düzenlenmiştir. Her ne kadar ilgili maddelere genel atıf yapılmış olması sebebiyle tazminat ve diğer hakların kullanımı yönünden bir kısım tereddütler ortaya çıkmışsa da anılan bu düzenlemeler, değişiklik sonrası 3 saati aşan gecikmeler yönünden de yasal şartların oluşması hâlinde uygulama alanı bulabilecektir.

3. Tazminat Ödemelerinde Esas Alınacak Döviz Kuru Değiştirildi.

Değişiklik Yönetmeliği ile 8. maddede tazminat ödemelerinde kullanılacak kurda da değişiklik yapılmıştır. Değişiklikten önce yukarıda anılan tazminat tutarlarının yanında "**Türk Lirası cinsinden karşılığı**" ibaresi bulunmakta ve bu tutar hesaplanırken **yolcunun biletini satın aldığı tarihte geçerli olan** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("**TCMB**") döviz satış kuru esas alınmaktaydı. Değişiklik Yönetmeliği ile tazminatların Türk lirası karşılığının hesabında esas alınacak kur "**tazminatın ödendiği güne ait TCMB döviz satış kuru**" olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile yolcuların biletlerini aldıkları tarihten

ödeme gününe kadar gerçekleşen kur dalgalanmalarından adaletsiz şekilde etkilenmelerinin önüne geçilmek istenmiştir.

III. Sonuç

Yapılan değişiklikler neticesinde havayolu taşımacılığı yolcularının gecikme halinde sahip olduğu hakların kapsamı genişletilmiş olup uçuşların teknik ve operasyonel nedenler ile 3 saati aşan gecikmeleri hâllerinde de Yönetmelik'in 8. ve 9. Maddelerinde belirtilen hakların gecikmeden etkilenen yolculara tanınacağı düzenlenmiştir. Değişik kapsamında ayrıca yolculara ödenecek tazminatın hesabında esas alınacak döviz kuru da yolcular lehine olacak şekilde değiştirilmiştir. Gecikme sebebiyle mağduriyet yaşayan havayolu yolcularının gecikme bu düzenlemelerle genişletilen haklarının farkında olmaları ve bunları gereği gibi kullanmaları yerinde olacaktır.

Av. Dr. iur. Onur Ergöner, Yönetici Ortak
Can Kaleli, Stajyer Avukat